

Total No. of Printed Pages—4

1 SEM FYUGP GECPC1

2 0 2 3

(December)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECPC1

(**Human Rights**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) মানৱ অধিকাৰৰ তিনিটা প্ৰজন্মৰ ধাৰণাটোৰ বিকাশ
সৰ্বপ্ৰথমে কোনে কৰিছিল?

Who originally developed the idea of
three generations of Human Rights?

- (b) UDHRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of UDHR.

- (c) CEDAW কোন চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

In which year the CEDAW was adopted?

(2)

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ _____ অনুচ্ছেদত জীয়াই থকাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Article _____ of the Indian Constitution mentions about right to life.

(Fill in the blank)

(e) ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষৰ নাম কি ?

Who is the present Chairperson of the National Human Rights Commission?

(f) চিপকো আন্দোলনৰ এজন প্ৰবক্তাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Write the name of one advocator of Chipko Movement.

(g) *Annihilation of Caste* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *Annihilation of Caste*?

(h) নাৰীবাদৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write any one feature of feminism.

2. তলত দিয়াসমূহৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : .4×4=16

Write short notes on the following :

(a) মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি

Nature of Human Rights

(b) নাগৰিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিপত্ৰ (ICCPR)

International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)

(3)

(c) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট 'সমতাৰ অধিকাৰ'সমূহ 'Rights to equality' as mentioned in the Indian Constitution

(d) হৰিজন আন্দোলন আৰু জ্যোতিৰাও ফুলেৰ ভূমিকা Harijan Movement and the role of Jyotirao Phule

3. মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+8=12

Define Human Rights. Discuss its scope.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰ অধ্যয়নৰ সাৰ্বজনীন দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 12

Critically discuss the universalistic approach to the study of Human Rights.

4. অধিকাৰৰ মৌলিক আনুষ্ঠানিক ব্যৱহাৰলী হিচাপে UDHRৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the significance of UDHR as the primary institutional frameworks of rights.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰৰ 'অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিপত্ৰ'ত সন্নিৱিষ্ট মৌলিক ব্যৱহাৰলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the basic provisions of International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights.

5. 1993 চনৰ মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the salient features of the Protection of Human Rights Act, 1993.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা। 5+6=11

Discuss the composition and functions of the National Human Rights Commission of India.

6. এক পৰিৱেশ আন্দোলন হিচাপে চিপকো আন্দোলনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the significance of Chipko Movement as an environmental movement.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

Examine the role of Indian women during the freedom struggle.

7. 'দলিত'ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষৰ দলিত সম্প্ৰদায়ৰ সবলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ বৰঙণিৰ বিষয়ে মূল্যায়ন কৰা। 4+7=11

Define the term 'Dalit'. Evaluate the contribution of B. R. Ambedkar in empowering the Dalits in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰ ভংগৰ বিষয়টোৰ উপযুক্ত উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 11

Examine the issue of Human Rights violations in India with suitable instances.

***